

WAT DOET CANDEA VOOR HOOG- EN MEERBEGAAFDEN?

Tijdens de open dag van het Candea College trok een 'banner' over hoog- en meerbegaafdheid veel aandacht. Leerlingen en ouders wilden weten wat Candea op dit gebied doet, zowel onderwijshoudelijk als qua ondersteuning. Nienke Doorn en Judith Bulthuis beantwoorden een aantal vragen.

EERST EVEN VORSTELLEN

Judith Bulthuis is orthopedagoog en ondersteuningscoördinator. Nienke Doorn is docent Nederlands en huiswerkcoach. Ook geeft ze les aan de MIK-klas (voor 'meer intelligente kinderen' van de basisscholen). Judith en Nienke zijn lid van de werkgroep hoog- en meerbegaafdheid. Onlangs heeft Candea extra subsidie gekregen van het ministerie om meer te kunnen doen voor hoog- en meerbegaafden. Dat is nodig, want een hoog IQ betekent niet automatisch dat alles van een leien dakje gaat.

WANNEER BEN JE HOOG- OF MEERBEGAAFD?

Daar zijn boeken over volgeschreven, maar heel in het kort zijn meerbegaafde leerlingen extra slim (IQ hoger dan 120) en hoogbegaafde leerlingen nog slimmer (IQ hoger dan 130). Nienke: "Ik schat dat er bij ons in elke havo/vwo-brugklas twee à drie van deze leerlingen zitten. Meestal weten we dat via de basisschool of de ouders. Soms blijkt het pas op de middelbare school. Daar komen we achter als ze tegen problemen aanlopen, bijvoorbeeld omdat ze (opvallend genoeg) onderpresteren."

HOEZO, TEGEN PROBLEMEN AANLOPEN?

Judith: "Vaak moeten deze leerlingen bij ons voor het eerst hun best doen op school. Als ze zich realiseren dat niet alles meer vanzelf gaat, kan dat best verwarrend zijn." Volgens Nienke hebben de meeste hoog- of meerbegaafde leerlingen daar niet zoveel moeite mee. "Die pakken het gewoon op, eventueel met een zetje van de mentor of wat extra huiswerkcoaching."

Voor sommige leerlingen geldt dat niet. Zij worden doorverwezen naar Judith. "We maken een analyse en stellen een plan op. Dat kan bestaan uit sociaal-emotionele begeleiding en/of het oefenen van 'executieve' vaardigheden, zoals plannen, samenwerken en flexibel zijn. Vaak doen we ook een mindset-training. Dan gaat het over bijvoorbeeld doorzettingsvermogen, fouten durven maken en uitdagingen opzoeken."

WAT BIJDT CANDEA IN DE ONDERBOUW?

Voor hoog- en meerbegaafde leerlingen is het belangrijk dat ze, bovenop het normale lesprogramma, zoveel mogelijk uitdaging krijgen. Wat dat betreft hebben ze op Candea keuze te over. Vwo-leerlingen kunnen kiezen voor het technasium of het gymnasium, maar ook voor allebei (tot en met het eind-examen). Dat noemen we de combi. Daarnaast is dit schooljaar in de eerste en tweede klas 'maatwerk' ingevoerd: leerlingen mogen een deel van de verplichte lestijd zelf invullen. Daardoor staat er elke dag extra verrijking, verdieping of verbreding op het rooster. Nienke: "Dat is perfect voor deze groep. Er zijn modules sterrenkunde, gamedesign, oudheid, robotica en programmeren, maar er is ook een lees- en schrijfclub. Ik ken eerlijk gezegd geen leerlingen die te weinig uitdaging ervaren."

EN IN DE BOVENBOUW?

In de bovenbouw zijn er nog meer mogelijkheden voor extra uitdaging. Leerlingen kunnen examens doen in twee profielen, extra examenvakken kiezen (minimaal één is voor iedereen verplicht) of één of meer vakken al in de vijfde klas afronden. Bij het kiezen van vakken hebben ze veel vrijheid. Zo zijn er allerlei combinaties van vakken mogelijk. Ook is er een verbreedend en verdiepend aanbod met onder meer Cambridge Engels en Spaans en via de Quadraam Highschool filosofie en informatica. Quadraam heeft bovendien een Avonturenlijn voor leerlingen die individueel aan een project willen werken.

Verder is Candea aangesloten bij de Hope XXL-Academy en hebben we samenwerkingsprogramma's met universiteiten. En leerlingen kunnen natuurlijk zelf met ideeën komen!

WAT GAAN WE MET DE SUBSIDIE DOEN?

De werkgroep wil de subsidie van het ministerie gebruiken om een aantal speerpunten een extra impuls te geven. Zoals het nog eerder signaleren van hoog- of meerbegaafdheid. Judith: "Als deze kinderen vastlopen, dan is het meestal in de derde klas en is er al kostbare tijd verloren gegaan. Dus is het belangrijk dat mentoren en docenten het liefst meteen in de eerste klas signalen herkennen. Dan kunnen we zo'n leerling ook meteen de goede begeleiding geven."

MEER WETEN?

Wilt u meer weten over wat Candea doet voor meer- en hoogbegaafde leerlingen, kijk dan op www.candea.nl of mail naar j.bulthuis@candea.nl.

Het Candea-debatteam met helemaal rechts Michiel Kuijpers.

Foto's BNNVARA.

SPANNENDE WEEK VOOR CANDEA DEBATINGTEAM

Het debatteam van Candea heeft een spannende week voor de boeg. Donderdag 19 maart gaan ze naar Lelystad voor de achtste finale van de landelijke debatwedstrijd 'Op weg naar Het Lagerhuis'. Het team kwalificeerde zich door in het provinciehuis in Arnhem de Gelderse voorronde te winnen.

Dat was een extra bijzondere prestatie, omdat het voor de tweede keer op rij was en bovendien met een bijna volledig nieuw team. Lars Middelkoop (6-vwo) is één van de twee debaters die vorig jaar ook al van de partij waren. Hij is trots. "Je moet weer helemaal op elkaar ingespeeld raken, maar dat is gelukt. Wie weet hoever we dit jaar gaan komen."

Nog een bijzonder weetje: Op weg naar Het Lagerhuis wordt, in opdracht van BNNVARA, georganiseerd door Het Debatbureau, waarvan Frits Bloemberg directeur is. Frits is oud-leerling van Candea en namens Candea ook oud-deelnemer aan Op weg naar Het Lagerhuis. Een mooie illustratie van de debattraditie die Candea heeft opgebouwd.

'ONGELOOFLIJK KNAP'

Het huidige debatteam wordt begeleid door economiedocent Michiel Kuijpers. Elke vrijdagmiddag wordt er vanaf half vier getraind. "De trainingen duren soms wel tot half zeven, zo fanatiek zijn ze. Ik vind het ongelooflijk knap dat we weer de Gelderse voorronde hebben gewonnen. Maar het is ook een

Lars Middelkoop.

Julie Graat.

gezellig team. Ik heb vriendschappen zien ontstaan." Michiel debatteert soms mee tijdens trainingen. "Dan moet ik me wel voorbereiden, anders word ik compleet afgebrand."

HAANTJE-DE-VOORSTE

Julie Graat (5-vwo) heeft economie van Michiel Kuijpers. Hij nodigde haar uit voor een training. Julie vond het zo leuk dat ze bleef. "Ik was eerst een beetje afwachting, maar nu voel ik me op m'n gemak." Dus is heeft geen haantje-de-voorste te zijn? "Nee, dat ben ik ook niet. Maar je moet je tegenstander wel durven aan te vallen. Dat heb ik inmiddels geleerd." Volgens Lars Middelkoop heeft een goed team verschillende types. "De een is grappig, de ander heeft cijfers paraat. Ik vind het leuk om in discussies iedereen bij de les te houden."

VAARDIGHEDEN BOVEN INHOUD

Tijdens de trainingen wordt geoefend aan de hand van stellingen die ook echt voorkomen tijdens de wedstrijden. Bijvoorbeeld over stemrecht voor 16-jarigen, de rol van ouders bij seksuele voorlichting of het tegengaan van racisme en discriminatie. De debaters kunnen zich dus goed voorbereiden. Julie legt uit: "Vaardigheden zijn belangrijker dan de inhoud. Daarom moet je voor én tegen een stelling kunnen pleiten. Zo leer je je inleven in standpunten van anderen. Soms is dat lastig, bijvoorbeeld bij de stelling dat euthanasie voor kinderen onder 12 jaar mogelijk moet zijn. Ik ben daar voor, maar moest tegen zijn. Dat was best heftig."

Michiel Kuijpers is optimistisch over de kansen volgende week. "Als we net zo goed zijn als in Arnhem moet het kunnen." De grote finale van Op weg naar Het Lagerhuis wordt op 5 mei op televisie uitgezonden door BNNVARA.

AGENDA

12 maart Afname rekenexamens 3-mavo en herkansers 4-mavo. 13 maart Leerlingbesprekingen schoolbreed vanaf 13.15 uur. Afname rekenexamens 3-bb/kb en 4-bb/kb. 15 maart Laatste dag inschrijfperiode ouderavond (via Somtoday). 16 maart Begin c.p.e. beeldend (mavo). Leerlingbesprekingen schoolbreed (vanaf 13.15 uur). 17 maart Leerlingbesprekingen schoolbreed (vanaf 13.15 uur). Utdelen formulieren definitieve pakketkeuze. 19 maart Inleveren keuzeformulier sks (sport, kunst & science) periode 4. Vanaf 17.00 uur rooster ouderavond online via Somtoday. 23 maart Infoavond overgang 2-havo naar 3-mavo (19.30 uur, Sat.). 1-mavo/havo uitdelen keuzeformulier sks (sport, kunst & science) voor 2-mavo. 24 maart Mentor-/vakdocentoudergesprek, keuze docent 16.30-20.00 uur of 18.00-21.30 uur (Sat.). 25 maart Begin toetsdagen 5-havo en 6-vwo. 26 maart Mentor-/vakdocentoudergesprek, keuze docent 16.30-20.00 uur of 18.00-21.30 uur (Sat.). 30 maart Begin toetsdagen 3-havo/vwo, 4-havo/vwo, 5-vwo, 4-mavo, 4-bb/kb. Begin c.s.p.e. beroepsgericht (bb/kb en mavo). Mentor-/vakdocentoudergesprek, keuze docent 16.30-20.00 uur of 18.00-21.30 uur (Sat.). 1 april Laatste toetsdag 5-havo en 6-vwo. Inleveren definitieve pakketkeuze bij decanen. MINI MACC 2020 1-mavo/havo en 1-bb/kb (19.00 uur, E'straat). 2 april Roostervrije middag 5-havo/6-vwo. 1-mavo/havo inleveren keuzeformulier sks (sport, kunst & science) voor 2-mavo. Presentatieavond 2-havo/vwo (Sat.). 3 april Roostervrije dag 5-havo/6-vwo. Laatste toetsdag 3-havo/vwo, 4-havo/vwo, 5-vwo, 4-mavo, 4-bb/kb. 6 april Cito VAS-toets 1-havo/vwo en 2-havo/vwo. 7 april Cito VAS-toets 1-havo/vwo en 2-havo/vwo. 8 april Inhaalmoment/herkansing 5-havo/6-vwo. Cito VAS-toets 1-mavo/havo. Voorronde MACC 2020 (Sat.). 9 april Herkansingen 4-mavo en 4-bb/kb. Inhaalmoment/herkansing 5-havo en 6-vwo. CSPE beeldend 4-mavo. Cito VAS-toets 1-mavo/havo. MACC 2020 (Sat.). 10 april Goede Vrijdag (vrije dag). 13 april Tweede paasdag (vrije dag).

in the picture

TROTS OP DE TWEDE PLAATS

Met een plan voor het renoveren van een sluis bij Weurt hebben Ilse Strasser, Yannick Eelderink, Wessel 't Hart en Koen Vossers uit 4-vwo de tweede plaats behaald in de finale van de Bouwend Nederland Innovatieprijs 2019-2020. Volgens de jury mogen ze trots zijn. Ilse, Yannick, Wessel en Koen doen het technasium.

De wedstrijd werd dit schooljaar voor de vierde keer gehouden. In heel Nederland deden 38 technasiums scholen mee, waarvan er twaalf door mochten naar de finale op 13 februari in Den Bosch. De opdracht was een ontwerp maken voor het vervangen of renoveren van een 'infrastructureel kunstwerk'. Dat is een actueel onderwerp, want in heel Nederland zijn zo'n 40.000 bruggen, viaducten en sluisen dringend aan renovatie of vervanging toe.

'DUS NAMEN WIJ EEN SLUIS'

Ilse, Yannick, Wessel en Koen kozen voor een sluis. "We verwachtten dat iedereen voor een brug of tunnel zou kiezen, dus namen wij een sluis. Sluizen zijn technisch ook interessanter vanwege het hoogteverschil in het water", legt Yannick uit. Na contact met Rijkswaterstaat viel de keuze op een verouderde sluis bij Weurt, die momenteel ook echt wordt gerenoveerd.

Ilse Strasser en Yannick Eelderink.

De leerlingen moesten eerst vooronderzoek doen. Ilse: "We hebben op internet gezocht naar ideeën en voorbeelden van bestaande technieken om sluisen te renoveren. Van Rijkswaterstaat kregen we de oorspronkelijke bouwtekeningen en we konden een beroep doen op een expertbegeleider van Bouwend Nederland, met wie we hebben gemaild en gebeld.

Hij is ook op school geweest voor een presentatie en om vragen te beantwoorden. Dat was wel fijn."

CIRCULAIR EN ESTHETISCH

Met al die kennis is het groepje aan de slag gaan. Daarbij moest hun ontwerp zowel circulair (duurzaam) als esthetisch (mooi) verantwoord zijn. Een greep uit de maatregelen die Ilse, Yannick, Wessel en Koen bedachten: vervanging van de kabels en hijsapparatuur, zonnepanelen op de sluispoorten, ledlichtstrippen als belijning, een 'vistrap', infoborden over de vispopulatie en graffiti die de geschiedenis van de streek illustreert.

Het Candea-voorstel was net niet goed genoeg voor de eerste prijs, maar daar zitten de vier technasiumleerlingen niet mee. Yannick: "We hebben veel geleerd, want je moet creatief en technisch zijn, en de finaledag was leuk om mee te maken."

Scan de QR-code voor een video over de finaledag.

